

KOMENTÁŘ

19. 8. 2024

Odhady sklizně vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji k 15. červenci 2024

Podle zpřesněných odhadů, které Český statistický úřad zpracoval k 15. červenci 2024, by mělo být v Jihomoravském kraji sklizeno 820,9 tisíc tun základních obilovin, v porovnání s rokem 2023 je to téměř o 112,0 tisíc tun méně (o 12,0 %). Oproti odhadu k 10. červnu 2024 budou očekávané sklizně základních obilovin nižší, a to především u pšenice, zlepšila se naopak predikce sklizně ječmene jarního a žita.

Základní obiloviny (tj. vč. tritikále, ale bez kukuřice na zrno) jsou v Jihomoravském kraji osety na ploše 144,5 tis. ha. Při očekávaném výnosu 5,68 t/ha by mělo být podle nejnovějších odhadů sklizeno 820,9 tis. t obilovin. Proti odhadu z minulého měsíce to znamená snížení očekávané produkce o 579 t, tj. o 0,1 %. Vzhledem k redukci osevní plochy o 5,5 tis. ha a díky nižším hektarovým výnosům (o 8,7 %) je očekávaný objem sklizně o 12 % nižší než v minulém období.

Největší část plochy, a to 96,7 tis. ha, což je 66,9 % osevní plochy základních obilovin v kraji, zabírají pole s **pšenicí ozimou**. Proti minulému roku je tato rozloha o 8,3 tis. ha menší. Sklidit by se mělo 573,9 tis. tun, což je hodnota dosahující pouze 83,5 % loňské skutečnosti, a to nejen vlivem redukce osevních ploch, ale i díky očekávaným nižším výnosům 5,93 t/h, což je oproti loňsku téměř o desetinu méně.

Pšenice jarní by podle odhadu měli jihomoravští zemědělci letos sklidit 8,5 tis. tun. Toto množství představuje 87,5 % sklizně loňského roku. Pokles je dán snížením osevní plochy (z 2,4 tis. ha v roce 2023 na letošních 2,0 tis. ha). Očekávaný hektarový výnos (4,30 t/ha) je o 4,2 % vyšší.

Tab. 1 Zpřesnění odhadu výnosů a sklizní zemědělských plodin v Jihomoravském kraji k 15. červenci 2024

Plodina	Osevní plocha (ha)				Sklizeň (t)			Hektarový výnos (t/ha)		
	2023 ¹⁾	2024	rozdíl	index (%)	skutečnost 2023	odhad k 10. 6.	odhad k 15. 7.	skutečnost 2023	odhad k 10. 6.	odhad k 15. 7.
Základní obiloviny	149 968	144 475	-5 493	96,3	932 812	821 435	820 856	6,22	5,69	5,68
Pšenice celkem	108 908	100 826	-8 082	92,6	704 968	594 663	593 142	6,47	5,90	5,88
pšenice ozimá	105 005	96 697	-8 308	92,1	687 100	574 554	573 895	6,54	5,94	5,93
pšenice jarní	2 370	1 990	-380	84,0	9 771	9 109	8 548	4,12	4,58	4,30
Ječmen celkem	35 652	37 972	2 320	106,5	204 135	202 888	203 784	5,73	5,34	5,37
ječmen ozimý	14 285	13 967	-318	97,8	93 201	76 819	76 083	6,52	5,50	5,45
ječmen jarní	21 367	24 005	2 637	112,3	110 933	126 069	127 701	5,19	5,25	5,32
Žito	1 647	1 976	329	120,0	7 864	8 588	8 705	4,78	4,35	4,41
Oves	1 327	2 001	674	150,8	3 384	7 003	6 980	2,55	3,50	3,49
Tritikále	2 434	1 701	-733	69,9	12 463	8 292	8 245	5,12	4,87	4,85
Řepka	31 759	27 915	-3 845	87,9	108 701	84 874	74 782	3,42	3,04	2,68

¹⁾ sklizňová plocha

Pozn.: Výsledky jsou propočteny z nezaokrouhlených hodnot.

KOMENTÁŘ

Ječmene jarního, po pšenici ozimé druhé nejrozšířenější obilovině v kraji, se sklídí odhadem 127,7 tis. t, což je o 15,1 % více než v loňském roce. Důvodem je jak rozšíření osevní plochy (o 12,3 %, na 24,0 tis. ha), tak vyšší očekávaný hektarový výnos 5,32 t/ha (+2,5 %).

Odhadovaná sklizeň **ječmene ozimého** 76,1 tis. t je meziročně o 18,4 % nižší. Zásahu na tomto faktu má jak mírné zmenšení osevní plochy o 318 ha na 14,0 tis. ha, tak především nižší odhadovaný hektarový výnos 5,45 t/ha (-16,5 %).

Předpokládaná úroda **žita** 8,7 tis. t je meziročně o 10,7 % vyšší, a to především vlivem nárůstu osevní plochy, která činí 2,0 tis. ha a je meziročně o 20,0 % vyšší. Očekávaný hektarový výnos 4,41 t/ha se naopak snížil o 7,7 %.

V důsledku rozšíření osevní plochy na 2,0 tis. ha (+50,8 %) se odhadovaná produkce **ovsa** 7,0 tis. t meziročně navýší o 106,3 %. Hektarový výnos se zvýšil o 36,8 % na 3,49 t/ha.

Očekávaná úroda **tritikále** 8,2 tis. t je proti skutečnosti minulého roku o třetinu nižší, nejen díky nižšímu odhadovanému hektarovému výnosu 4,85 t/ha (-5,3 %), ale především z důvodu zmenšení osevní plochy (o 30,1 % na 1,7 tis. ha).

Řepkou bylo oseto 27,9 tis. ha, meziročně tedy o 3,8 tis. ha méně. Odhadovaný výnos 2,68 t/ha je proti loňsku o 21,7 % nižší, letošní sklizeň by měla dosáhnout 74,8 tis. t, což dosahuje pouze 68,8 % loňské skutečnosti.

V tabulce 2 je uveden odhad sklizně a hektarových výnosů vybraných zemědělských plodin podle krajů. Z přehledu vyplývá, že v žádném kraji nedosáhnou letošní očekávané výnosy základních obilovin skutečnosti z minulého roku, což se odráží i na predikovaných sklizních. Odhad sklizně řepky je ve všech krajích oproti skutečnosti minulého roku, především vlivem očekávaných nižších výnosů, nejnižší od roku 2007.

Odhadovaný **výnos pšenice celkem** v Jihomoravském kraji (5,88 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji až na osmém místě, ale je mírně (0,7 %) nad úroveň krajského 10letého průměru (5,84 t/ha). Objem očekávané sklizně (593,1 tis. t) je proti 10letému průměru (652,4 tis. t) naopak o 9,1 % nižší.

Odhadovaný **výnos ječmene celkem** (5,37 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji čtvrtý nejvyšší a proti krajskému 10letému průměru (5,33 t/ha) je o 0,7 % vyšší. Odhadovaná sklizeň v objemu 203,8 tis. t je proti dlouhodobému průměru (198,7 tis. t) vyšší o 2,6 %.

Odhadovaný **výnos řepky** (2,68 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji spolu s Ústeckým krajem nejnižší, proti krajskému 10letému průměru (3,26 t/ha) je o 17,7 % nižší. Odhadovaná sklizeň ve výši 74,8 tis. t je proti dlouhodobému průměru (119,8 tis. t) nižší o 37,6 %.

KOMENTÁŘ

Tab. 2 Odhad výnosů a sklizní vybraných zemědělských plodin podle krajů k 15. červenci 2024

	Odhad sklizně (t)				Odhad výnosů (t/ha)			
	základní obiloviny	z toho		řepka	základní obiloviny	z toho		řepka
		pšenice	ječmen			pšenice	ječmen	
Česká republika	6 772 023	4 605 286	1 641 389	961 475	5,58	5,93	5,18	2,80
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	21 340	15 660	4 754	3 049	5,95	6,31	5,60	2,73
Středočeský	1 366 977	972 456	312 963	207 051	5,72	6,05	5,25	2,76
Jihočeský	682 813	441 607	141 932	113 457	5,28	5,71	4,92	2,94
Plzeňský	548 368	336 247	126 707	80 408	5,34	5,78	5,06	2,90
Karlovarský	100 716	59 162	18 616	14 284	5,26	5,72	4,91	2,96
Ústecký	490 601	366 748	104 982	62 143	5,84	6,14	5,30	2,68
Liberecký	92 236	56 826	19 978	14 878	5,30	5,72	5,03	2,83
Královéhradecký	448 132	341 382	72 366	62 563	5,74	6,04	5,21	2,71
Pardubický	434 364	300 217	102 445	65 887	5,58	5,95	5,09	2,84
Vysočina	665 012	414 342	180 204	113 190	5,28	5,68	4,85	2,95
Jihomoravský	820 856	593 142	203 784	74 757	5,68	5,88	5,37	2,68
Olomoucký	530 891	308 382	206 685	65 713	5,81	6,21	5,44	2,74
Zlínský	248 260	176 382	64 458	29 711	5,77	6,02	5,43	2,69
Moravskoslezský	321 457	222 732	81 515	54 384	5,51	5,85	5,05	2,78
	Index (sklizeň 2022 = 100)				Index (výnosy 2022 = 100)			
Česká republika	90,5	87,5	93,0	73,4	93,1	92,2	94,2	81,3
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	77,6	72,6	87,9	58,7	90,9	92,7	93,3	75,5
Středočeský	90,2	88,1	90,1	70,7	92,0	91,8	92,1	79,6
Jihočeský	94,0	92,5	85,7	80,4	95,6	94,5	93,5	86,1
Plzeňský	93,3	89,2	88,4	77,1	94,4	93,8	88,7	85,7
Karlovarský	94,3	90,0	97,6	74,4	96,5	93,3	99,1	86,2
Ústecký	90,0	87,5	96,6	68,9	90,4	91,0	90,1	77,5
Liberecký	88,9	82,8	98,2	76,3	94,5	93,1	92,5	83,2
Královéhradecký	89,4	87,8	89,8	70,3	91,6	91,4	90,3	78,3
Pardubický	89,8	88,5	89,1	74,0	94,0	92,5	97,9	82,3
Vysočina	90,2	88,4	87,0	79,9	96,0	94,0	98,4	85,7
Jihomoravský	88,0	84,1	99,8	68,8	91,3	90,9	93,7	78,3
Olomoucký	94,2	87,7	105,2	71,5	93,4	91,0	97,9	77,4
Zlínský	84,5	80,6	94,0	62,9	90,7	90,0	93,2	76,9
Moravskoslezský	91,0	86,8	98,7	78,2	93,5	92,5	96,0	81,7

Kontakt:

Bc. Zuzana Švehlíková
Krajská správa ČSÚ v Brně
T: 542 528 230
E: zuzana.svehlikova@csu.gov.cz

Související informace:

[Odhady sklizně - operativní zpráva - k 15. 7. 2024](#)